

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - **13749864**
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

07 Ekim 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

**VAN MİLLETVEKİLİ
SAYIN ZÜLKÜF UÇAR'IN
TBMM 7/30839 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR**

7/30839

SORULAR

Van İli Çatak İlçesi'ne bağlı Konalga Mahallesi, 2000 yılında köy-kent projesi kapsamında inşa edilmiş ve Konalga etrafında yer alan en az 12 mezrada yaşayan yüzlerce insan zorla bu köye yerleştirilmiştir. Yurttaşların aktardığı verilere göre mahallede inşa edilen konutlar dayanıksız malzemelerle yapılmış olup, çoğu kendiliğinden yıkılmaktadır. Mahalle, 2017 yılında sürekli toprak kaymaları ve bataklıklar olduğu iddiasıyla afet bölgesi ilan edilmiştir. Bu süreçte, mahalledeki okul ve sağlık ocağı gibi temel kamu hizmet binaları kapatılmış, mahalle sakinlerine yıllar önce geldikleri köylere geri dönmeleri gerektiği belirtilmiştir. Oysa 25 yıl önce boşaltılan köylerde yaşamak için hiçbir imkan ve şart kalmamıştır. Buna rağmen yurttaşlara ne eski köylerine dönüş için ne de mevcut mahallede yaşamlarını sürdürebilmeleri için herhangi bir çözüm sunulmamıştır. Altyapı ve iyileştirme çalışmaları yapılmamış, yetkililer tarafından bu konuda herhangi bir sorumluluk üstlenilmemiştir.

Mahallede hazinazırda 140 hane bulunmaktadır. Bu hanelerde yaşayan yurttaşlardan 246 kişi hak sahibi olarak TOKİ yapımı binalara yerleştirilmek istenmekte, 141 kişi ise hak sahibi dahi olamamıştır. Hak sahibi yurttaşlara TOKİ dairesine yerleşmenin ön şartı olarak Konalga'da bulunan evlerinin yıkılması dayatılmaktadır. Bunu kabul etmeyen yurttaşlara hak sahibi oldukları dairenin verilmesi engellenmektedir. Bunun yanında anılı TOKİ binaları mahalleden 130 km uzaklıkta bir yerleşim yeridir. Oysa yurttaşlar kaldıkları mahallede tarım ve hayvancılık yapmakta, ekonomik geçimlerini buradan sağlamaktadır. Mahalleden göç etmeleri bu yönüyle ciddi hak kayıpları yaratacaktır.

Konalga Mahallesi sakinleri, afet bölgesi ilanından sonra temel ihtiyaçlarını karşılayamaz hale gelmiş, eğitim, sağlık ve ibadet gibi haklardan mahrum bırakılmıştır. Mahallede yaşayan yurttaşlar, ne güvenli bir yaşam alanı ne de yeni bir yerleşim yeri için destek alabilmiştir. Bu durum, Anayasa'nın 56. maddesinde belirtilen "Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir" ilkesine aykırı bir tablo oluşturmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Konalga Mahallesi'nin afet bölgesi ilan edilmesinden sonra, mahallede yaşayan yurttaşların sağlıklı ve güvenli bir çevrede yaşama hakkını temin etmek için Bakanlığınızca hangi çalışmalar yapılmıştır?
- 2- Yurttaşların ekonomik uğraşlarının yoğunlaştığı mahalleden yaklaşık 130 kilometre uzaklıkta olan TOKİ yapılarına yerleşmelerinin, ekonomik istikrarı bozmaması için gerekli tedbirler alınmış mıdır?
- 3- TOKİ hak sahipliği şartları nasıl belirlenmiştir? Hak sahibi olamayan mahalle sakinleri için hangi alternatif çözümler düşünülmektedir?
- 4- Yurttaşların önceki köylerine dönmeleri gerektiği sonucuna varılmadan önce yerinde

alternatif çözümler üzerine çalışmanız olmuş mudur? Olmuşsa bu yöntemlere başvurmama sebebi nedir?

- 5- Toprak kaymaları ve bataklık oluşumu gibi çevresel sorunların çözümü için hangi bilimsel ve teknik incelemeler gerçekleştirilmiştir, bu afetlere karşı hangi önlemler alınmıştır?
- 6- Mahallede altyapı ve iyileştirme çalışmalarının yapılmamasının gerekçeleri nelerdir? Mahallede yaşamaya devam eden yurttaşların ihtiyaçları hangi yollarla sağlanmaktadır?
- 7- Konalga Mahallesi sakinlerinin mevcut yerleşim yerinde yaşamlarını sürdürebilmeleri veya yeni bir yerleşim alanına taşınmaları için Bakanlığınızca bir planlama yapılmış mıdır? Yapılmadıysa, bu eksikliğin giderilmesi için hangi adımlar atılacaktır?
- 8- Afet bölgesi ilanından sonra mahalle sakinlerinin mağduriyetlerini gidermek amacıyla Bakanlığınızca herhangi bir maddi veya teknik destek sağlanmış mıdır? Sağlanmışsa bunlar nelerdir?

CEVAPLAR

Söz konusu işin arsası İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) tarafından belirlenmiş olup, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) ile Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) arasında yapılan protokol ile “Van İli Tuşba İlçesi Kalecik Mahallesi 357 Adet Konut İnşaatı İle Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İşİ” kapsamında ihaleye çıkılmış fakat arsa kaynaklı sorunlar dolayısıyla konut sayısı 337’ye indirilmiş olup, 337 adet konut tamamlanarak AFAD ’a teslim edilmiştir.

Bu konutlara ilişkin başvurular, hak sahiplerinin belirlenmesi, konut kuralarının çekilişi, becayiş, konut teslimleri, borçlandırma sözleşmesi imzalatılması, geri ödeme iş ve işlemleri hususlarında İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD)’ndan bilgi edinilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.